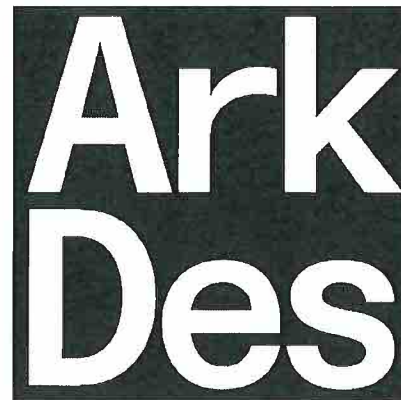

ArkDes
Box 16410
103 27 Stockholm
Sweden

+46 8 520 235 00
arkdes.se

Diarienummer: AM2025-14

Datum 2025-03-26

→ ArkDes remissvar – Departementspromemorian Moderna – en ny myndighet för modern konst, arkitektur och design (Ds 2025:2)

Dnr. Ku2025_00038

Regeringskansliet

Kulturdepartementet

E-post: ku.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia e-post: amy.schoning@regeringskansliet.se

Dnr: Ku2025/00038

Yttrande över remiss av departementspromemorian Moderna – en ny myndighet för modern konst, arkitektur och design (Ds 2025:2)

Stockholm 2025-03-26

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Karin Nilsson".

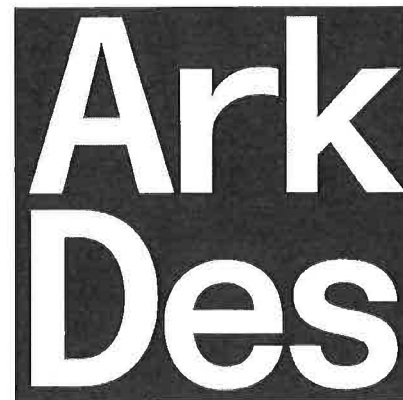
Karin Nilsson

Tillförordnad överintendent, ArkDes

Detta beslut har fattats av tillförordnad överintendent Karin Nilsson efter föredragning av administrativ chef Anna Hammarkrantz.

ArkDes
Box 16410
103 27 Stockholm
Sweden

+46 8 520 235 00
arkdes.se

Diarienummer: AM2025-14

Datum 2025-03-26

→ ArkDes remissvar – Departementspromemorian Moderna – en ny myndighet för modern konst, arkitektur och design (Ds 2025:2)

Dnr. Ku2025_00038

Yttrande över remiss av departementspromemorian Moderna – en ny myndighet för modern konst, arkitektur och design (Ds 2025:2)

Statens centrum för arkitektur och design, ArkDes, har beretts möjlighet att lämna synpunkter på remiss av departementspromemoria *Moderna – en myndighet för modern konst, arkitektur och design* (Ds 2025:2).

ArkDes yttrar sig över remissförslaget utifrån rollen som berörd myndighet.

Sammanfattning av ärendet

Utredningen har utrett *hur* ArkDes och *om* Statens konstråd kan inordnas i Moderna museet och *hur* respektive *om* myndigheternas uppgifter kan överföras till den nybildade myndigheten *Moderna – myndigheten för modern konst, arkitektur och design*. Den nya myndigheten föreslås ledas av en styrelse om nio ledamöter samt av en myndighetschef (överintendent).

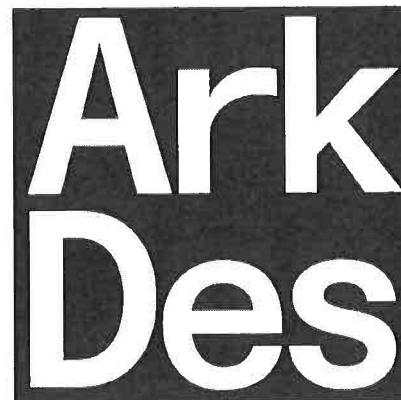
Medarbetarna och budgetposter från nuvarande organisationer föreslås föras över till den nya myndigheten där Moderna museet, ArkDes och Statens konstråd föreslås utgöra tre enheter/avdelningar och benämnas *Moderna museet*, *ArkDes* respektive *Konstrådet*. Vissa personalgrupper från nuvarande organisationer föreslås föras till, för den nya myndigheten, gemensamma funktioner.

ArkDes ställningstagande

ArkDes avstyrker remissförslaget.

ArkDes
Box 16410
103 27 Stockholm
Sweden

+46 8 520 235 00
arkdes.se

Diarienummer: AM2025-14

Datum 2025-03-26

→ ArkDes remissvar – Departementspromemorian Moderna – en ny myndighet för modern konst, arkitektur och design (Ds 2025:2)

Dnr. Ku2025_00038

ArkDes synpunkter

ArkDes har tagit del av departementspromemorian om samgåendet av myndigheterna Moderna museet, ArkDes och Statens konstråd. ArkDes noterar att myndigheten, i och med departementspromemorian, utgick ur den då pågående utredningen om *En effektivare organisering av mindre myndigheter*. En aktuell genomlysning av ArkDes effektivitet och eventuella överlappningar med andra myndigheter saknas således.

Arbetet med promemorian har varit forcerat, såväl framtagandet som remisstiden. ArkDes vill därför särskilt betona vikten av att inte förlora viktiga perspektiv till följd av den snabba processen, samt att utgå ifrån en aktuell och rättvisande beskrivning av de berörda verksamheterna. Detta så att beslut om myndigheternas framtida uppgifter, uppdrag, verksamhetsform och samverkan fattas på rätt grunder.

Statskontorets analys som utgångspunkt för bedömningen av ArkDes uppdrag och verksamhet

Utredningen har använt Statskontorets analys av ArkDes som underlag för att beskriva myndighetens uppdrag, verksamhet och arbetsmiljö (sid.17ff). I samband med Statskontorets myndighetsanalys som genomfördes under 2022 fick ArkDes viss kritik och uppdrogs att vidta åtgärder. ArkDes har under 2023 och 2024 återrapporterat de åtgärder som myndigheten vidtagit och 2024 ansågs bristerna vara åtgärdade. Ovanstående, tillsammans med ett 50-tal övriga sak- och faktafel, som att ArkDes främst visar redan framtagna utställningar¹ och förslaget att inordna ArkDes bibliotek i Moderna museets bibliotek² utgör grund för att ArkDes anser att utredningen har för stora brister för att utgöra underlag för vidare arbete.

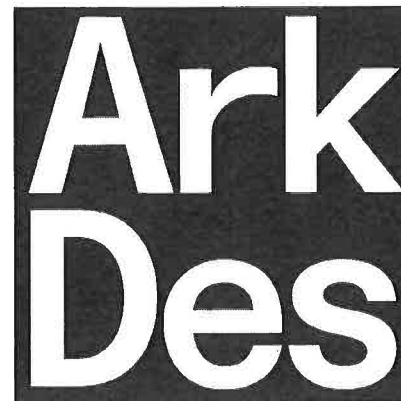
ArkDes har under de senaste åren genomfört omfattande förändringar vilka resulterat i en välorganiserad myndighet som levererar en högkvalitativ verksamhet i såväl utställningar, samlingsförvaltning, digitalisering, publikt arbete, debatter, program och forskning så väl som väl underbyggda administrativa rutiner och processer.

¹ Under de senaste sex åren har ArkDes presenterat 36 utställningar, varav 30 har arrangerats av ArkDes intendent, producenter och personal. Tre utställningar har anordnats av gästkuratorer med producenter och personal, och som haft en intendent från ArkDes som kontaktperson. Endast tre utställningar har varit externt kurerade och ingick i ett samarbete med Svensk Form, en systerorganisation.

² Moderna museet har inget bibliotek.

ArkDes
Box 16410
103 27 Stockholm
Sweden

+46 8 520 235 00
arkdes.se

Diarienummer: AM2025-14

Datum 2025-03-26

→ ArkDes remissvar – Departementspromemorian Moderna – en ny myndighet för modern konst, arkitektur och design (Ds 2025:2)

Dnr. Ku2025_00038

En uppdaterad beskrivning av ArkDes uppdrag och verksamhet

ArkDes är en kultur- och kunskapsorganisation som, inte minst genom uppgiften att vara ett centrum för arkitektur och design, bidrar till en god stads- och samhällsplanering och därmed till trygga, attraktiva och väl gestaltade livsmiljöer genom den kombination av uppgifter och uppdrag som uttrycks i myndighetens museiuppdrag, mötesplatsuppdrag och samhällsuppdrag.

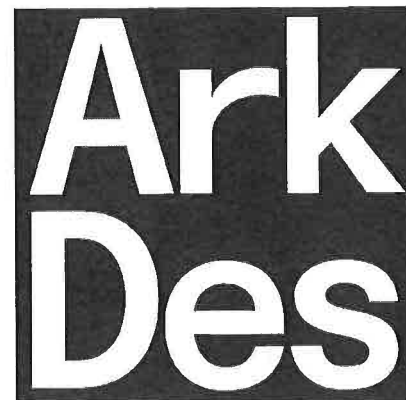
ArkDes förvaltar en betydande samling av svensk arkitektur från 1850-talet och framåt och visar idag en omfattande samlingsutställning där besökare får möjlighet att se världen genom designerns och arkitektens ögon, reflektera över arkitekturens roll i samhället, och föreställa sig framtiden tillsammans med den pedagogiska personalen. Genom nyutvecklade programkoncept vill ArkDes ytterligare tillgängliggöra, och öka förståelsen för, vårt gemensamma kulturarv.

Som mötesplats erbjuder ArkDes en plats för diskussion såväl som reflektion kring frågor som rör arkitektur, form och design. ArkDes anordnar workshops, bedriver pedagogisk verksamhet och arrangerar konferenser som riktar sig till såväl allmänhet som yrkesverksamma och beslutsfattare. Förmågan att samla människor för att diskutera relevanta och gemensamma frågor gör ArkDes till en attraktiv samarbetspart. ArkDes är idag den enda organisation i Sverige som i sina publika lokaler kan presentera och diskutera aktuella frågor och forskning om den byggda miljön och hur vi vill leva tillsammans i ett framtida samhälle – och detta med såväl politiken, branschen i stort som med en bred allmänhet inklusive barn och unga. På ArkDes är avståndet kort mellan forskningsresultat och att allmänheten får ta del av dessa, något som möjliggörs av den plattform som myndigheten byggt upp inom forskning.

Den praktisknära forskning som ArkDes bedriver baseras på identifierade samhällsutmaningar, och har som mål att utveckla ny kunskap om arkitektur och design. Forskningsarbetet sker genom team från kulturella och kreativa branscher som samverkar direkt med kommuner, invånare och andra intressenter på plats i Sveriges städer och samhällen. Teamen omsätter teori i praktiska lösningar och undersöker vad som kan avfärdas, implementeras eller skalas upp. Genom en tydlig koppling mellan Regeringens uppdrag till

ArkDes
Box 16410
103 27 Stockholm
Sweden

+46 8 520 235 00
arkdes.se

Diarienummer: AM2025-14

Datum 2025-03-26

→ ArkDes remissvar – Departementspromemorian Moderna – en ny myndighet för modern konst, arkitektur och design (Ds 2025:2)

Dnr. Ku2025_00038

Rådet för levande städer där ArkDes ingår, och kommunernas behov riktar ArkDes forskningen mot att stärka lokal och regional kunskap om stadsutveckling i Sverige.

Genom ArkDes pågående och genomförda projekt har myndigheten etablerat sig som ett nav för praktisk forskning och leder arbetet där designprocesser står i centrum. ArkDes hanterar processer med ett stort antal aktörer och en hög nivå av komplexitet, vilket stärker ArkDes ytterligare som expertmyndighet. Det strategiska arbetet har resulterat i att ArkDes nu driver såväl egenfinansierade utlysningar tillsammans med kommuner samt kulturella och kreativa branscher, som flera externfinansierade forskningsprojekt i bred samverkan med *Rådet för levande städer* samt statliga och privata finansiärer.

ArkDes har arbetat målinriktat för att binda ihop och nå synergieffekter mellan myndighetens uppgifter och uppdrag och har ett stadigt ökande besöksantal, en ekonomi i balans med en omfattande extern finansiering genom forskningsmedel, samt är en betrodd part i många olika samarbeten. Myndigheten står stark i övertygelsen om att allmänhetens nytta av ArkDes verksamhet är kombinationen av uppdrag, som sträcker sig från dåtid till framtid. ArkDes unika koppling mellan framväxten av det moderna Sverige bevarad i de museala samlingarna och den praktiska forskningen för ett hållbart framtida samhälle, gör myndigheten till en stark samhällsaktör som bidrar till utvecklingen av god stads- och samhällsplanering och därmed till levande, trygga, robusta och attraktiva städer där människor trivs och vill vistas.

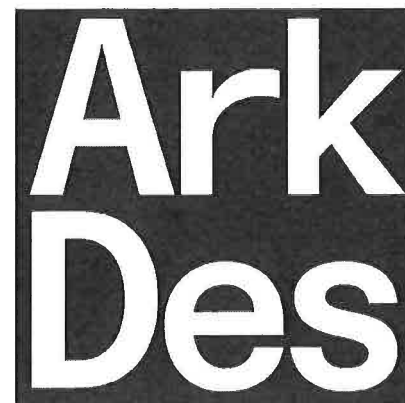
ArkDes farhågor och slutsatser

ArkDes noterar att det förekommer både felaktigheter och utdaterade premisser i utredningen, främst kopplade till ArkDes uppgifter och uppdrag, vilket kan leda till felaktiga slutsatser och riskerar att dåligt underbyggda beslut fattas baserat på underlaget.

ArkDes uppdrag kring museisamlingarna är delvis beskrivna i promemorian, med flera felaktigheter, men varken mötesplatsuppdraget eller samhällsuppdraget är beskrivna i utredningen. ArkDes saknar därför en analys av hur myndighetens samlade uppgifter ska inordnas i en ny organisation.

ArkDes
Box 16410
103 27 Stockholm
Sweden

+46 8 520 235 00
arkdes.se

Diarienummer: AM2025-14

Datum 2025-03-26

→ ArkDes remissvar – Departementspromemorian Moderna – en ny myndighet för modern konst, arkitektur och design (Ds 2025:2)

Dnr. Ku2025_00038

Det har tagit många år att bygga upp myndigheten till den framgångsrika verksamhet som den är i dag. ArkDes ser en stor risk i att detta arbete går om intet och att de centrala synergieffekterna mellan ArkDes museiuppdrag, mötesplatsuppdrag och uppdrag inom levande, trygga, robusta och attraktiva städer försvinner vid en omorganisation. Likaså att upparbetade samarbeten och arbetssätt går förlorade.

ArkDes finner därtill utredningen ensidig i sitt fokus på arkitektur som konststart och befarar att denna inriktning kommer att vara skadlig för myndighetens uppgift och uppdrag, så som det är formulerat i instruktion och regleringsbrev, och således påverka möjligheten för myndigheten att fortsätta verka som samhällsinformatör och samhällsdebattör.

ArkDes ser, som en konsekvens av ovanstående, att medborgarnas nytta av ArkDes verksamhet riskerar att allvarligt försämrats vid ett inordnande av myndighetens uppdrag i en ny organisation, då verksamheten bygger på medarbetarnas kompetens inom sina områden och hur de olika uppdragen berikar varandra. ArkDes noterar dessutom att en inordning av myndighetens uppgifter så som de nu är beskrivna riskerar att leda till ett stort avbräck i arbetet med att stödja regeringens ambitioner inom såväl *Strategi för levande och trygga städer* (Skr. 2024/25:96) som *Strategi för kulturella och kreativa branscher* (Skr. 2023/24:111).

ArkDes förordar därför, med utgångspunkt i inspelen ovan, att utredningen revideras och fördjupas innan ett slutligt beslut fattas i ärendet.

ArkDes har inga övriga synpunkter på remissen.